

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder : Vereniging Natuurmonumenten
Activiteit : Natuurontwikkeling
Locatie : Onlanden bij Peize

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte van deze ontheffing tot 1 maart 2026.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Vereniging Natuurmonumenten (hierna: Natuurmonumenten) voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1 van de Wnb voor de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) en de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), waar het gaat om:

- onderdeel a: het opzettelijk doden of vangen;
- onderdeel b: het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk zeven dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Natuurmaatregel Onlanden Natuurtoets met rapportnummer 2022-171-02-v1.1, door Koolstra Advies Ecologie en natuurwetgeving (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via yth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Waterspitsmuis en grote modderkruiper

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de waterspitsmuis en de grote modderkruiper. De kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de waterspitsmuis loopt globaal van april tot september. De kwetsbare periode van de grote modderkruiper loopt globaal van april t/m augustus (voortplantingsperiode) en van november t/m maart (winterrust). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kunnen deze periodes langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soorten.
- 2.2. Minimaal één week voorafgaand aan de graaf- en plagwerkzaamheden, moet het leefgebied van de waterspitsmuis ongeschikt gemaakt worden voor de waterspitsmuis door de vegetatie in het werkgebied kort af te maaien, waarbij de bodem zo min mogelijk wordt geroerd. Indien de werkzaamheden binnen het gebied langer dan een week duren, moet de vegetatie binnen het leefgebied van de waterspitsmuis kort gehouden worden door dit te onderhouden. Het maaien moet in één richting en van 'binnen naar buiten' worden gewerkt, zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten en om te voorkomen dat exemplaren worden gedood bij uitvoering van de werkzaamheden. Het vrijkomende maaisel moet direct worden afgevoerd, zodat hier geen dieren in kunnen verblijven.
- 2.3. Minimaal drie dagen voorafgaand aan het verontdiepen of dempen van de watergangen moeten de oevers van de watergangen worden geschoond, om het werkgebied onaantrekkelijk te maken voor de waterspitsmuis. Hierbij moet langzaam (maximaal stapvoets) één richting op worden gewerkt zodat dieren op eigen kracht weg kunnen komen. Zo worden slachtoffers zo veel mogelijk voorkomen. Het vrijkomende materiaal moet uit het werkgebied worden afgevoerd zodat er voor dieren geen tijd is om onder het vrijgekomen materiaal te schuilen.
- 2.4. Het dempen en verontdiepen van watergangen moet plaatsvinden door de grond in de watergangen te stuwen, het mag niet in de watergang worden gestort.

- 2.5. Alle (voorbereidende) werkzaamheden dienen op een lage werksnelheid plaats te vinden (stapvoets), waarbij men rekening dient te houden met vluchtwegen van dieren en te zorgen dat dieren voldoende ruimte hebben om weg te komen.
- 2.6. De aannemer dient enkel gebruik te maken van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden en werkt altijd één richting op. Indien er meerder machinale voertuigen aan het werk zijn, dienen die niet naar elkaar toe te werken in verband met onnodige verstoring en mogelijke opsluiting (potentieel doden) van dieren tot gevolg.
- 2.7. Werkzaamheden aan watergangen dienen uitgevoerd te worden als de luchttemperatuur boven het vriespunt ligt en er geen ijs in de watergang aanwezig is.
- 2.8. Voor de waterspitsmuis dient er geschikt leefgebied gerealiseerd te worden door de aanleg van brede natuurvriendelijke oevers.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 3.1.2. bij het bepalen van de rij- en transport routes door het natuurgebied i.v.m. winterrustgebied (oktober t/m 15 april) poel- en heikikker;
 - 3.1.3. bij het maaien voorafgaand aan het plaggen en graven;
 - 3.1.4. bij het schonen van de oevers van de sloten voorafgaand aan het verontdiepen of dempen van sloten;
 - 3.1.5. bij het verontdiepen en dempen van de sloten i.v.m. grote modderkruiper, zorgplicht ringslang en zorgplicht niet beschermde soorten;
 - 3.1.6. bij controle op werkzaamheden (zoals werken in één richting, werken van binnen naar buiten, controleren materiaal en stapvoets werken).
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.
- 4.3. In navolging van voorschrift 4.1 dient het winterrustgebied van hei- en poelkikker tijdens de winterrustperiode (gezamenlijk van oktober t/m 15 april) niet betreden te worden met materieel en dienen er geen (graaf- en plag)werkzaamheden uitgevoerd te worden.

- 4.4. In navolging van voorschrift 4.1 dient er extra aandacht uit te gaan naar de ringslang. Vooral bij het dempen en ontdiepen van sloten moet rekening gehouden worden met foeragerende ringslangen. Deze moeten bij verstoring de gelegenheid worden gegeven om te vluchten naar delen van het gebied welke niet onderhevig zijn aan werkzaamheden, om zo slachtoffers te voorkomen. Daarnaast moet extra aandacht uitgaan aan plaatsen waar eventueel de ringlang (of andere soorten) onder kunnen schuilen (dit kunnen ook rijplaten zijn). Het creëren van deze plaatsen moeten zo veel mogelijk worden voorkomen of deze moeten met rust worden gelaten tot het moment dat de werkzaamheden binnen het gebied zijn afgerond.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Vereniging Natuurmonumenten (digitaal);
- Koolstra Advies (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

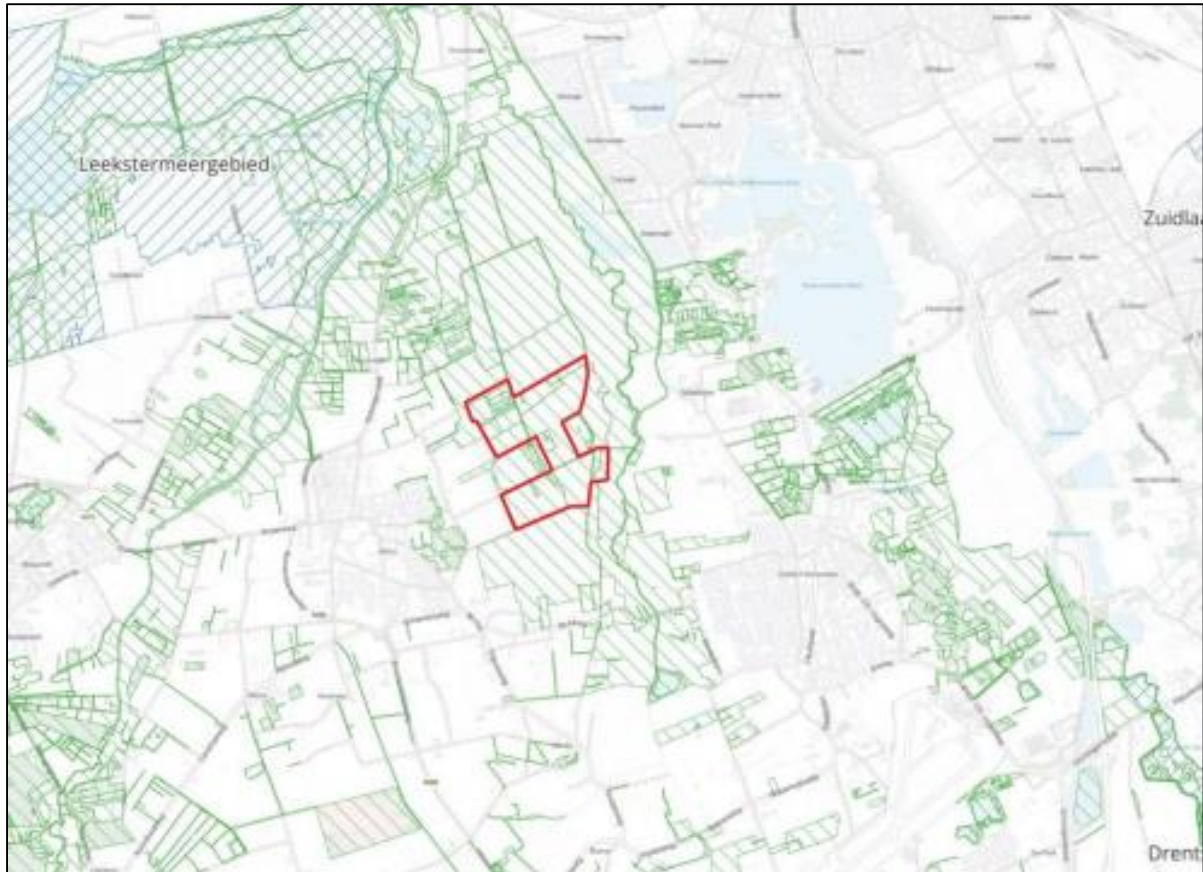
Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 22 mei 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van Koolstra Advies, namens Vereniging Natuurmonumenten (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op natuurontwikkeling van de Onlanden nabij Peize in de gemeente Noordenveld. De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1 onder a en b van de Wnb voor de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) en de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*).

Figuur 1: Projectgebied (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van de Wnb.

2.1 Nationaal beschermde soorten

De grote modderkruiper en de waterspitsmuis zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage onderdeel A bij de Wnb en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.10 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wnb is het verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage onderdeel A bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen
- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub b van de Wnb is het verboden om de vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Onder voorplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.10 van de Wnb vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen (bijvoorbeeld winterrust gebieden), essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voorplantingsplaats of rustplaats van de grote modderkruiper en de waterspitsmuis. Om deze redenen is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.10 van de Wnb noodzakelijk.

2.2 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. **De situatie**

Het projectgebied betreft een deel van de Onlanden nabij het dorp Peize. Natuurmonumenten beheert dit gebied. Het project heeft als doel om het lokale grondwatersysteem te herstellen en tevens het verschrallen van hooilanden op locaties waar het regulier verschrallingsbeheer onvoldoende effect heeft, door deze te plaggen. Ook worden enkele andere maatregelen genomen om de natuurwaarden van het gebied te verhogen, zoals het aanleggen van een natuurvriendelijke oever en het graven van een petgat. Tevens wordt er houtopstand verwijderd, opgehoogd ten behoeve van beheer, sloten gedempt en verontdiept en wijzigingen uitgevoerd aan pendammen.

Hoewel het project het verhogen van natuurwaarden binnen het gebied als doel heeft, kan de uitvoering daarvan ook leiden tot negatieve effecten op onder de Wnb beschermde soorten. Het valt niet op voorhand uit te sluiten dat er bij uitvoering van de werkzaamheden, ondanks dat er maatregelen worden getroffen om deze effecten voor plant- en diersoorten te verminderen of weg te nemen, verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van wettelijk beschermde soorten worden overtreden.

3.1 *Uitgevoerd onderzoek*

Om te bepalen welke soorten in het plangebied voor (kunnen) komen is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) en inventarisatiegegevens van Natuurmonumenten. Daarnaast is er op 2 februari 2023 een veldbezoek gebracht door Koolstra Advies. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd welke soorten in en om het gebied aanwezig (kunnen) zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij de geplande ontwikkelingen.

De ecologische quickscan zijn de volgende soorten relevant voor de verdere beoordeling:

- broedvogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is;
- ringslang (potentieel foerageergebied);
- hei- en poelkikker (alleen potentieel winterbiotoop);
- waterspitsmuis (kleine kans op aanwezigheid);
- grote modderkruiper (kleine kans op aanwezigheid).

Het voorkomen van en/of effecten op overige beschermde soorten zijn op basis van de natuurtoets uitgesloten.

(Broed)vogels

Er gaan op de locaties van de uit te voeren werkzaamheden geen bomen verloren die geschikt zijn voor vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd. Wel kunnen broedende vogels worden verstoord en legsels verloren gaan als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen (globaal tussen 15 maart en 15 juli). De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd, waardoor effecten op broedvogels in het geheel worden voorkomen. Voor uitvoering van de werkzaamheden wordt een veldscan uitgevoerd door een ter zake deskundig ecooloog. Daarbij wordt onder meer vastgesteld of nog broedende vogels aanwezig zijn. Als dat het geval is, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld.

Ringslang

Hoewel geen waarnemingen van de ringslang in het projectgebied bekend zijn, moet ervan worden uitgegaan dat de soort er wel voor kan komen omdat in het projectgebied geschikt foerageerbiotoop aanwezig is. In het gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd is geen potentie voor (winter)verblijfsplaatsen en zijn evenmin broeihopen aanwezig. Aangezien het gebied 'slechts' geschikt is als foerageergebied is er geen risico op het maken van slachtoffers bij uitvoering van de werkzaamheden wanneer specifieke maatregelen worden uitgevoerd. Deze maatregelen betreffen onder andere langzaam werken, één kant op werken en het maaien en schonen van de (oevers van de) watergangen voor uitvoering van de werkzaamheden. Er kan enkel sprake zijn van verstoring, waarvoor voor deze nationaal beschermde soort op grond van artikel 3.10 van de Wnb geen verbodsbepaling geldt. Het dempen van de sloten en het schonen van de oevers voorafgaand aan de werkzaamheden wordt uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

Hei- en poelkikker

De watergangen die worden gedempt en de delen van het terrein die worden geplagd vormen geen geschikt leefgebied voor hei- en poelkikker. In het gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, is wel geschikt winterbiotoop voor deze soorten aanwezig, met name in de delen van het gebied waar houtopstanden worden verwijderd. Om effecten op deze beschermde amfibiesoorten in het geheel te voorkomen worden de werkzaamheden die effecten zouden kunnen hebben op overwinterende hei- en poelkikkers buiten de winterrustperiodes van deze soorten uitgevoerd. Dit geldt voor graafwerkzaamheden in het deelgebied en ook voor vervoersbewegingen met materieel door dit deelgebied. De winterrustperiode van de heikikker loopt globaal van oktober tot maart. Voor de poelkikker geldt een globale winterrustperiode van 15 oktober tot 15 april. Het betreffende gebied, de werkzaamheden waar het om gaat, de periodes en de rijroutes worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

Waterspitsmuis

De vooral smalle en ondiepe en in de zomer grotendeels droogvallende watergangen vormen mogelijk marginaal leefgebied voor de waterspitsmuis. Uit analyse van het gebied blijkt dat hoge aantallen waterspitsmuizen op voorhand zijn uit te sluiten. Omdat het marginaal leefgebied is, komt de soort -als die voorkomt- in zodanig lage aantallen voor, dat nader onderzoek (e-DNA of live-traps) niet zinvol is. Als in het onderzoek geen waarnemingen worden gedaan, kan dat betekenen dat de soort niet voorkomt, maar kan het evengoed zijn dat de soort er wel in lage aantallen zit, maar door de lage aantallen niet wordt aangetroffen tijdens het nader onderzoek. Om die reden is geen nader onderzoek uitgevoerd en wordt aangenomen dat de soort in lage aantallen aanwezig is.

Grote modderkruiper

Hoewel er geen waarnemingen van de grote modderkruiper in het projectgebied bekend zijn, zijn er wel waarnemingen bekend uit de omgeving van het projectgebied. Binnen het projectgebied is marginaal geschikt leefgebied aanwezig. De kans dat de soort voorkomt in de te dempen sloten is

echter zeer klein omdat de smalle en ondiepe watergangen die worden gedempt minder geschikt zijn dan veel andere in de directe nabijheid gelegen watergangen die niet worden gedempt. De te dempen sloten vormen geen essentieel leefgebied voor de grote modderkruiper. Uit analyse van het gebied blijkt dat hoge aantallen grote modderkruipers op voorhand zijn uit te sluiten. Omdat het marginaal leefgebied betreft, komt de soort -als die al voorkomt- in zodanig lage aantallen voor dat nader onderzoek (e-DNA of schepnetinventarisatie) niet zinvol is. Als tijdens het onderzoek geen waarnemingen worden gedaan, kan dat betekenen dat de soort niet voorkomt, maar kan het evengoed zijn dat de soort er wel in lage aantallen zit, maar daardoor niet wordt aangetroffen. Om die reden is geen nader onderzoek uitgevoerd en wordt aangenomen dat de soort in lage aantallen aanwezig is.

3.2 Maatregelen

Om de kans op effecten op beschermde soorten tot een minimum te beperken zijn bij uitvoering van het project verschillende maatregelen mogelijk en nodig. Hieronder zijn deze per soort waarvoor ontheffing is aangevraagd verder uitgewerkt.

Waterspitsmuis

De oevers van de te dempen sloten en gronden welke worden afgegraven of geplagd, worden kort voor uitvoering van de werkzaamheden kort gemaaid zodat de aanwezige dieren deze locaties op eigen kracht voortijdig kunnen verlaten. Bij het dempen of verontdiepen van watergangen wordt één kant op gewerkt, waarbij richting open water wordt gewerkt zodat dieren zo veel mogelijk voor het werk uit kunnen vluchten. Er wordt langzaam (maximaal stapvoets) gewerkt, waarbij grond de watergang in wordt gestuwd en dus niet wordt gestort.

Bij het uitvoeren van werkzaamheden op land, zoals ophoogwerkzaamheden, wordt ook één kant op gewerkt, zodat dieren voor de werkzaamheden uit kunnen wegvluchten.

Zowel de werkzaamheden als het controleren van de grond, wordt uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

Grote modderkruiper

Bij het dempen of verontdiepen van watergangen wordt langzaam (maximaal stapvoets) één kant op gewerkt, waarbij richting open water wordt gewerkt zodat dieren zo veel mogelijk voor het werk uit kunnen vluchten. Het bodemmateriaal wordt voorafgaand aan de demping gecontroleerd op de aanwezigheid van dieren, met bijzonder aandacht voor de grote modderkruiper. Aangetroffen dieren worden in de directe omgeving van de vindplaats in geschikt water uitgezet. De grond wordt de watergang in gestuwd en wordt er dus niet in gestort.

Zowel de werkzaamheden als het controleren van de grond, wordt uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.10 van de Wnb.

4.1 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van 'de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteit, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde', genoemd in artikel 3.10, lid 2 onder a van de Wnb.

Het project betreft een ruimtelijke doorontwikkeling van een deel van het natuurgebied de Onlanden om de natuurwaarde van het gebied te verhogen. Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde waterspitsmuis en grote modderkruiper te rechtvaardigen.

4.2 *Alternatievenafweging*

De maatregel is gebonden aan deze specifieke locatie, waardoor het niet mogelijk is de maatregelen elders uit te voeren. In het detailontwerp van de maatregelen is al terdege rekening gehouden met de aanwezige soorten. Met de wijze van uitvoeren en de periode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd is zorgvuldig rekening gehouden met de aanwezigheid van kwetsbare en beschermde soorten. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden betekent dat dit deel van de Onlanden een veel lagere natuurwaarde houdt dan mogelijk is. Dat is ook voor veel (beschermde) soorten nadelig. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 *Staat van instandhouding*

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

De landelijke staat van instandhouding van de waterspitsmuis is onbekend. De soort is in de Rode Lijst (2020) aangemerkt als 'thans niet bedreigd' (www.zoogdiervereniging.nl). In Drenthe komt de waterspitsmuis in kleine aantallen verspreid over de provincie voor. De trend van de Drentse populatie waterspitsmuizen is door het verborgen leven wat het leidt in Drenthe onbekend.

De landelijke staat van instandhouding van de grote modderkruiper is onbekend. Op de rode Lijst heeft de soort de status 'kwetsbaar' (Kennisdocument Grote Modderkruiper BIJ12, 2021). De grote modderkruiper wordt verspreid door Nederland waargenomen. In Drenthe is de soort vrij zeldzaam. De trend van de Drentse populatie is onbekend.

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de waterspitsmuis en de grote modderkruiper niet verwacht.

4.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de algemene zorgplicht moet bij uitvoering van de werkzaamheden speciale aandacht uitgaan naar het voorkomen van negatieve effecten voor de ringslang, heikikker en poelkikker. De maatregelen die omschreven staan in het Activiteitenplan, paragraaf 3.1 van dit besluit en voorschriften onder 4, zijn van belang om verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.